

ДОБРОЧЕСНІСТЬ СЛУЖБОВЦЯ ЯК ЗАПОРУКА ПЕРЕМОГИ УКРАЇНИ У ВІЙНІ

Івасин Олександр Романович,

к.ю.н., доцент,

доцент кафедри міжнародного, цивільного та комерційного права

Державного торговельно-економічного університету

м. Київ, Україна

В умовах повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну функціонування Держави піддається зовнішньому та внутрішньому тиску. Сили оборони України здійснюють захист країни від зовнішнього агресора. Саме корупція наносить найбільше шкоди в середині країни.

Прояви корупції прямо кореспондуються з ефективністю в роботі службовців. Ефективна робота державних органів залежить від належного виконання державними службовцями своїх обов'язків. В статті 4 Закону України "Про державну службу" визначені принципи, за якими здійснюють свою діяльність державні службовці.

Зокрема, доброчесність визначається як: спрямованість дій державного службовця на захист публічних інтересів; відмова державного службовця від превалювання приватного інтересу під час здійснення наданих йому повноважень.

Доброчесність включає всі сторони моральності та, по суті, є трансформацією добра в професійну етичну сферу. Поєднання моральності та добра дає можливість окреслити площину доброчесності особи, яка здійснює функції держави, зокрема: компетентність, вимогливість до себе, безкорисливість, чесність, твердість, сумлінність [1].

Категорія «доброчесність» особи як мірило якості антикорупційної публічної служби – це трансформація добра, справедливості, чесності в площину функціональних обов'язків, в результаті чого, офіційна публічна особа, державний службовець набуває ознак компетенційності,

самовмотивованості, безкорисливості, чесності, системності та сумлінності виконання визначених законом обов'язків [2].

Доброчесність як самостійне соціально-правове явище та характеристика правової дійсності може існувати у трьох системах:

1) індивідуальній – доброчесність державного службовця, працівника правоохоронного органу;

2) інституційній – вимір доброчесності в окремій публічній сфері, підданій корупційному впливу чи конфлікту інтересів;

3) надінституційній (антикорупційна системи держави) – механізм міжсистемної комунікації, що забезпечує не сприйняття та подолання недоброчесних проявів на всіх рівнях [3].

Саме реалізація на всіх рівнях доброчесності державним службовцем буде сприяти зниженню рівню корупції, а також покращуватиме ефективність функціонування держави.

В свою чергу сам службовець повинен самостійно вживати заходів як до недопущення порушень законодавства зі свого боку, так і не допускати таких порушень з боку інших осіб.

В самому органі керівник має вживати заходів до нетерпимості до корупції, видавати документи, які чітко регламентують діяльність службовців, та не допускати настання передумов до вчинення корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень. Керівник, також, має організовувати проведення навчань, надання роз'яснень, щодо врегулювання складних та/або конфліктних ситуацій, під час яких можуть і наступати обставини, які сприятимуть вчиненню службовцями правопорушень.

Ну і звичайно, сама Держава, в особі уповноважених органів, органів законодавчої влади, виконавчої влади, має створювати передумови для запобігання проявам корупції.

20 червня 2022 року Верховна Рада України ухвалила Антикорупційну стратегію, яка діятиме 2025 року, що є серйозним кроком на шляху до

мінімізації проявів корупції та сприяє підвищенню рівня доброчесності службовців.

Доброчесність у кодексі етики Ради Європи визначається як:

- доброчесність означає цілісність, нерозділеність, чистоту манер, чесність;
- особиста доброчесність — це мати безумовний і стійкий обов'язок щодо моральних цінностей та зобов'язань;
- у психологічному й етичному розумінні доброчесність означає цілісність і міцну узгодженість якостей особистості та передбачає сумісність компетенцій, цінностей, інтересів, звичок і мотивації індивіда;
- у професійній поведінці доброчесність передбачає наявність і дотримання розроблених правил, які регулюють впровадження професійних стандартів в установах, органах влади та організаціях;
- доброчесність також включає роботу над повноцінним розвитком особистості, здатність контролювати власні емоції та імпульси, щоб не дозволити їм подолати розум;
- доброчесність — це також здатність зберігати особисту гідність і не порушувати гідності інших.

Звичайно не лише службовці мають запобігати та боротися з корупцією, громадяни України, особи без громадянства, інші особи, які перебувають на території України, мають вживати заходів для недопущення можливості корупції розвиватися в Україні.

Для цього в громадянському суспільстві має змінюватися культура сприйняття корупції, щоб зробити корупцію неприйнятною у суспільстві. Крім того, донести до людей важливість відповідальності за свої дії.

Аби досягнення держави та суспільства в умовах воєнного стану, а також після його скасування та припинення, були б ефективними необхідно вжити заходів для впровадження системного підходу до розвитку та утвердження принципу доброчесності державного службовця на всіх рівнях, шляхом:

- реалізації як на рівні Держави, так і на рівні інституцій повної нетерпимості до корупції;
- високе матеріальне забезпечення та популяризація публічної служби у суспільстві;
- розробка стандартів поведінки у складних та/або конфліктних ситуаціях для державних службовців при взаємодії з іншими суб'єктами;
- вивчення міжнародного досвіду та приведення їх до національних реалій, що має включати в себе як позитивні, так і негативні наслідки такого впровадження;
- перетворення взаємодії службовців з іншими суб'єктами виключно в електронних формат з метою зменшення безпосередніх контактів, що сприятиме зниженню рівня корупції.

Саме реалізація таких заходів сприятиме захисту національних інтересів в середні України та приведе нас не тільки до перемоги над ворогам, а й сприятиме покращенню як економічного, так і суспільного розвитку України.

Список використаних джерел:

1. Глущенко С. Що розуміти під професійною етикою та доброчесністю в контексті кваліфікаційного оцінювання суддів? Закон і бізнес. URL: https://zib.com.ua/ua/125930-scho_rozumiti_pid_profesiynoyu_etikoju_ta_dobrochesnistyu_v_.html
2. Глущенко С. Що розуміти під професійною етикою та доброчесністю в контексті кваліфікаційного оцінювання суддів? Закон і бізнес. URL: https://zib.com.ua/ua/125930-scho_rozumiti_pid_profesiynoyu_etikoju_ta_dobrochesnistyu_v_.html
3. Доброчесність співробітника правоохоронних органів: теоретичні засади Рухменна О. / Письменна О.П. <https://moderntechno.de/index.php/meit/article/download/meit25-04-031/5438>